

«En sjelden fugl»

Som lidenskapelig bokelsker og tilhenger av art deco og 1930-tallets rene linjer, er det en fryd å se at Rob Mulder nå er kommet med en bok om Northrop Delta - en sjelden fugl fra den gang kvinner var «quinder», menn var «mænd» og flymaskiner var «flyvemaskiner»

TEKST: KJERSTI MELLING

MANGE BLIR NOK OVERRASKET over å høre at denne fremmede fuglen også har vært i Skandinavia og som sådan er en del av vår flyhistorie som ett av to Northrop Delta operert av det svenske flyselskap AB Aerotransport på tretti-tallet.

Boken starter med en introduksjon av flyselskapet og Northrop før den går over til å presentere historien til de to flyindividene SE-ADI med navnet «Halland» og SE-ADW døpt «Småland».

AB Aerotransport – som i 1948 gikk sammen med Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA) og ble en av forløperne til SAS – fraktet på 1930-tallet i hovedsak posten innad i Skandinavia samt mellom Skandinavia og Sentral-Europa (Tyskland og Nederland). At det nå var mulig å få posten frem over natten, var en revolusjon da folk var vant til at posten langveisfra kom med tog eller båt. AB Aerotransport – eller ABA som selskapet også ble kjent som – opererte på denne tiden i hovedsak tyske Junkers-, bortsett fra tre Fokker-maskiner og disse to Northrop-skapningene.

Litt for detaljert

Forfatteren har dessverre blitt fristet til å skrive i det vide og brede om emner noe utenfor bokens tittel, det gjør at man skal være særdeles interessert for ikke å bla forbi. Boken blir derfor litt for detaljert for denne leseren og hadde, etter min mening, trengt en myndig redaktørhånd. Når det er sagt, er dette en lekker bok og selvfølgelig en bok for den som er interessert i utvikling av- og tekniske detaljer om flymaskiner vi ikke alltid hører så mye om.

Kapittel 3 begynner med et nydelig tosidig bilde av Northrop Delta 1C, SE-ADI «Halland». Det er en fin innledning før vi får en gjennomgang av utviklingen av Northrop Delta generelt og av dette flyindividet spesielt. Flygerne likte flytypen, men dessverre for Northrop lanserte Douglas et to-motors alternativ i samme tidspe-

riode, og endret med det flyhistorien for evig og alltid. AB Aerotransport, var derfor sammen med PAN-AM, TWA og mer ukjente L.A.P.E i Spania de eneste flyselskapene som opererte flyet.

Flotte historiske bilder

AB Aero transports grunn til å kjøpe maskinen var i hovedsak for å få en raskere flymaskin til postombæringen. I både dette og neste kapittelet presenteres bilder av forbausende god kvalitet og forfatteren skal ha ros for det arbeid han har gjort for å få vist denne skjønnheten for allmennheten. Jeg blir sittende å se på bilder og nyte 30-tallets rene linjer og fremtidstro, flyet virker overraskende moderne og hadde nyvinninger som vi også kjenner igjen fra dagens luftfart.

Det siste kapittelet i boken tar for seg Northrop Delta 1E, SE-ADW «Småland»: Vi blir kjent med bakgrunnen for kjøpet og bruken av flymaskinen før den la ut på sin siste og fatale flyging i juli 1934.

Til slutt i boken får vi en fyldig appendiks med spesifikasjoner og tegninger samt Index og bibliografi. Jeg savner imidlertid henvisninger i teksten (eller per kapittel) til hvilke kilder som er brukt.

Oppsummering: Dette er en bok for den som er interessert i utvikling av – og tekniske detaljer om – flymaskiner vi ikke alltid hører så mye om. ✖

PLUSS:

- Forfatteren skal ha ros for det arbeidet han gjør for å synliggjøre skandinavisk og norsk flyhistorie.
- Mange nydelige bilder av forbausende god kvalitet
- God indeks i slutten av boken

MINUS:

- Veldig detaljert, mangler henvisninger – har kun en generell bibliografi
- Mye stoff som ligger i tilknytning til, men utenfor bokens tema (tittel)
- Boken kunne ha trengt en redaktør

Det flyglade publikum i Malmö får ta Northrop Delta 1D i nærmere øyesyn. Foto: ABA-arkivet